

**PROSJEKTMANDAT FOR
DELPROSJEKT 1 - ORGANISERINGSPROSJEKTET**

BARNEHAGE, GRUNNOPPLÆRING OG KOMPETANSEPOLITIKK

1. OVERORDNET OM MANDATET OG DELPROSJEKTET

Organiseringsprosjektet skal vurdere organiseringen av forvaltningsoppgaver, fellestjenester og felles ressurser i kunnskapssektoren, herunder forvaltningsorganene under Kunnskapsdepartementet og forvaltningsoppgaver i departementet.

Det er utarbeidet et prosjektmandat for organiseringsprosjektet som ligger til grunn for og er førende for arbeidet med delprosjektene. I tråd med det overordnede mandatet består prosjektet av tre delprosjekter. I dette delprosjektmandatet gis det nærmere rammer, målsetninger og føringer for arbeidet i delprosjekt 1.

Delprosjektet vil gjennomgå de virksomhetene som utfører ulike forvaltningsoppgaver og tjenester for barnehage-, grunnsopplærings- og kompetansepolitikksektorene, og foreslå en organisering som kan bidra til en bedret oppgaveløsning.

2. BEHOV OG MÅL

2.1. Tilstandsbeskrivelse og utfordringer

Norge bruker betydelige ressurser på statlig nivå for å utvikle barnehagene, grunnsopplæringen og kompetanseområdet. Likevel er ikke måloppnåelsen god nok på viktige områder.

Kunnskapsdepartementet mener det er behov for å gjennomgå de statlige virksomhetene som ivaretar barnehage, grunnsopplæringen og kompetansepolitikken slik at disse kan tilrettelegge best mulig for kommunenes og andres arbeid for å bedre måloppnåelsen i sektorene.

Fagskoleutdanningen utdanner spesialiserte yrkesutøvere til mange bransjer. Fagskolen bør ses i sammenheng med fag- og yrkesopplæringen på videregående nivå. Forvaltningsoppgaver rettet mot fagskolesektoren bør derfor også gjennomgås i delprosjekt 1.

Virksomhetene på områdene har kommet til over tid etter hvert som de statlige oppgavene på området har utviklet seg, og de er organisert og styrt ulikt. Det er behov for en helhetlig gjennomgang av oppgaver, tjenester og roller for å kunne forenkle og effektivisere feltet. Utviklingen i sektorene går fort, særlig med tanke på de muligheter digitalisering gir, og det er nødvendig å ha virksomheter som i enda større grad enn i dag evner å omstille seg for å svare best mulig på sektorenes behov.

Lokalforvaltningen skal ivareta velferd og sikre verdiskapning og trivsel. Med kommunene som viktigste tjenesteleverandør innenfor de sektorene som omfattes av dette prosjektet er det behov for å gå gjennom om statlige virksomheter er organisert på en god måte.

Produktivitetskommisjonen mener det er nødvendig å stramme inn og prioritere tydeligere målsettingene for offentlige virksomheter, og gi virksomhetene handlingsrom til å legge ned mindre prioriterte aktiviteter og flytte ressurser til de viktigste aktivitetene. Strammere budsjetter vil kreve hardere prioriteringer også for de statlige forvaltningsorganene innenfor barnehagen, grunnsopplæringene og kompetansepolitikken.

2.2. Mål og vurderingskriterier

Norge skal ha en utdanningsadministrasjon som jobber med de viktige og riktige oppgavene og som er brukerorientert og framtidsrettet. Delprosjektet skal vurdere om det er grunnlag for å endre organiseringen av virksomhetene og oppgavefordelingen og gjennom dette legge til rette for bedre måloppnåelse innenfor barnehage-, grunnopplærings- og kompetansepolitikkområdet. Dette vil inkludere å vurdere om det er grunnlag for samordning, forenkling, effektivisering og en mer hensiktsmessig organisering av nødvendige oppgaver og tjenester. Det inkluderer også å vurdere om det er oppgaver og tjenester som det ikke lenger er behov for gjøre på statlig nivå. Den statlige utdanningsadministrasjonen bør organiseres på en måte som er oversiktlig for brukerne.

Formålet er å forenkle og forbedre organiseringen av de underliggende virksomhetene til Kunnskapsdepartementet. Oppgavefordelingen mellom departement og underliggende virksomheter skal også vurderes.

Det er et mål å hente ut gevinster gjennom mer effektiv styring, kostnadseffektivitet, bedre tjenester og digitale løsninger. Organiseringen må være smidig og robust med tanke på å møte krav til kvalitet i oppgaveløsningen og forventninger om effektivisering.

Sektorprinsippet legges til grunn som hovedprinsipp. I enkelte tilfeller kan det være aktuelt å bryte dette, som eksempel innenfor IKT, tilsyn, godkjenningsordninger og internasjonalisering, dersom det vurderes som hensiktsmessig for formålet. Det skal derfor være en god kobling mellom hovedprosjektet og delprosjektene, og vurderingene skal gjøres med utgangspunkt i de samme kriteriene.

Oppsummert legges følgende kriterier til grunn for vurderingene av hvordan sektorene skal organiseres:

- Bedre måloppnåelse i sektorene
 - Tilrettelegge for bedre måloppnåelse
 - Tilrettelegge for økt brukerorientering
- Effektiv forvaltning/oppgaveløsning
 - Effektivisering – bedret ressursutnyttelse
 - Samordning og standardisering, unngå dublering av oppgaver
 - Økt omstillingsevne
 - Bedre og mer effektiv styring av virksomhetene
- Lokalisering av flere oppgaver og tjenester utenfor Oslo enn i dag

3. DELPROSJEKTETS INNHOLD OG OPPGAVER

3.1. Delprosjektets innhold

Følgende virksomheter omfattes:

- Utdanningsdirektoratet
- Senter for IKT i utdanningen
- Vox
- Nasjonalt senter for realfagsrekruttering
- Kunnskapssenter for utdanning

I tillegg kan følgende relevante oppgaver i følgende virksomheter bli berørt:

- Fylkesmannen
- NOKUT (arbeid med utenlandsk utdanning relatert til grunnopplæring og kompetansepolitikk)
- SIU
- Kunnskapsdepartementet

3.2. Delprosjektets oppgaver

Delprosjektet skal:

- Innhente tilstrekkelig og relevant informasjon om roller, oppgaver og tjenester i de berørte virksomheter
- Involvere relevante aktører i tilstrekkelig grad og på hensiktsmessig tidspunkt
- Vurdere gjennomførbarhet, konsekvenser og gevinstpotensial
- Forelegge beslutninger for styringsgruppen (ledergruppen) og politisk ledelse
- Sørge for tilfredsstillende fremdrift
- Belyse og utrede feltet helhetlig, herunder flere alternativer for organisering av oppgavene til virksomhetene. Prosjektet skal utrede:
 - o En modell for full sammenslåing av de sentrale virksomheter, herunder Utdanningsdirektoratet, Vox og Senter for IKT i utdanningen
 - o En modell som tar utgangspunkt i samordning av forvaltningsoppgavene og tjenesteoppgavene i færre virksomheter enn i dag
 - o Eventuelt andre alternative modeller
 - o Dagens organisering, ev. med mindre justeringer

Det er flere oppgaver som har sterke likhetstrekk eller grenseflater i de ulike sektorene under Kunnskapsdepartementet. At vurderingene til hhv. barnehage/grunnopplæring /kompetansepolitikk og universitets- og høyskolesektoren/fagskolene organiseres i to delprosjekter, skal ikke være til hinder for at det vurderes tverrgående organisering av disse oppgavene hvor det er grunnlag for det. Prosjektet må identifisere hvilke oppgaver som kan være aktuelle for tverrgående løsninger og hvordan disse best kan organiseres.

Delprosjekt 1 og delprosjekt 2 skal i samarbeid komme fram til en god løsning for ivaretagelse av oppgaver på fagskoleområdet innenfor de ulike modellene for organisering av kunnskapssektoren.

I utredningen av ulike modeller må det vurderes hvordan forvaltningsoppgaver virksomheter ivaretar for andre departementer skal ivaretas (eksempelvis Vox oppgaver for Justisdepartementet).

Det er en rekke pågående prosesser i sektoren. Prosjektet og øvrige prosesser må samkjøres på en måte som gjør at det samlet bidrar til å best oppfylle vurderingskriteriene for arbeidet. Delprosjektet må særlig ses i sammenheng med:

- Oppfølging av Meld. St 16 (2015-2016) Fra utenforskap til ny sjanse — Samordnet innsats for voksnes læring
- Oppfølgingen av Meld. St 19 (2015-2016) Tid for lek og læring. Bedre innhold i barnehagen.
- Oppfølgingen av Meld. St. 27 (2015–2016) Digital agenda for Norge
- Oppfølgingen av Meld. St 28 (2015-2016) Fag – Fordypning – Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet
- Oppfølging av Meld. St 30 (2015-2016) Fra mottak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk
- Varslet stortingsmelding om skoleeierskap og kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

- Rapporten Om lærerrollen. Ett kunnskapsgrunnlag som er levert fra ekspertgruppen som har vurdert lærerrollen
- Helhetlig utviklingsplan for lærerutdanningene
- Evalueringen av Kunnskapssenter for utdanningen

4. ORGANISERING OG ANSVAR

Det legges til grunn tilsvarende styrings- og beslutningsstruktur som beskrevet i det overordnede prosjektmandatet for organiseringsprosjektet. Dette inkluderer følgende hovedpunkter:

- Departementsråden er prosjekteier
- Kunnskapsdepartementets ledergruppe utgjør prosjektets styringsgruppe
- Prosjektleder og prosjektgruppen har ansvaret for gjennomføring i samsvar med mandatet.
- Den utvidede prosjektgruppen/kontaktpersonene i avdelingene skal holdes løpende orientert om framdriften i arbeidet og bidra til god forankring i avdelingene. Avdelingene skal gis mulighet til å gi innspill.

Avdelingene som særlig involveres i dette delprosjektet er barnehageavdelingen, opplæringsavdelingen og avdeling for analyse, internasjonalt arbeid og kompetansepolitikk. Universitets- og høyskoleavdelingen og forskningsavdelingen involveres etter behov.

Virksomhetene som berøres skal involveres bredt i arbeidet, og sektorenes arenaer og nettverk skal inviteres til å gi innspill og kommentarer. Involveringen skal skje i samråd/samarbeid med de etatsstyringsansvarlige avdelingene. Brukerne av virksomhetene skal involveres på hensiktsmessig måte.

Kunnskapsdepartementet må trekke inn andre relevante interessenter og myndigheter der det er behov for blant annet å vurdere konsekvenser av modellvalg.

I samarbeid med Kommunikasjonsenheten utarbeides det en kommunikasjons- og informasjonsplan for gjennomføring av delprosjektet.

Det utarbeides en fremdriftsplan for delprosjektet med aktiviteter, milepæler og oversikt over dokumenter som skal ferdigstilles.

5. TIDSPLAN

Følgende overordnede tidsplan er lagt til grunn:

Planlegging og informasjonsinnhenting:

- Oppstartsseminar 30.8
- Utsendelse delprosjektmandat
- Invitasjon til innspill behov, utfordringer, muligheter; frist medio oktober
- Involvering gjennom innspill og dialog

Utvikle modeller:

- Utsendelse av materiale til samling, medio november

- Samling, analyse og utredning, presentasjon mulige løsninger, ultimo november

Vurdere modeller:

- Invitasjon til innspill om alternative modeller og løsninger, frist medio desember
- Utsendelse av bearbeidet materiale alternative modeller og løsninger, medio januar
- Samling diskusjon om alternative modeller og løsninger, ultimo januar
- Videre vurdering og oppfølging våren 2017